

15
41

PUDASJÄRVI ALA-MAINUA- ELI RUOTTISENJÄRVEN
ISOSAAREN "LAPPALAISKALMISTO"

Tarkastus 1970.

Anja Sarvas.

Pudasjärvi, Ala-Mainuan- eli Ruottisenjärven Isosaaren "lappalais-
kalmisto". 15

Maanomistaja Matti Kolu, os. Ruottisenharju, Pudasjärvi.

Peruskartta 3531 02, koord. x = 7236 46

(Ruottisenharju, pain. 1966) y = 508 48

z = noin 115

Paikalta on löydetty KM 9267:4 (luuta, hiiltä).

Ollessaan kesäkuussa 1970 filtohtori Aarni Erä-Eskon kanssa virkamatkalla Pohjois-Suomessa allekirjoittanut yhdessä tohtori Erä-Eskon kanssa inventoi Jaalangan tulevaa tekoallas- aluetta Pudasjärvellä. ¹⁾ Alueelta ei todettu kuin yksi kiinteä muinaisjäännös, jo ennestään tunnettu "lappalaishaudausmaana" pidetty Ala-Mainua- eli Ruottisenjärven Isosaari.

Isosaari sijaitsee Ruottisenjärven länsirannalla ja on nykyisin niemi. Isosaaren kalmisto paljastui vuonna 1923, jolloin lähistöllä oli savotta. Maata kaivettaessa tuli maanomistajan Matti Kolun kertoman mukaan näkyviin luita ja pääkalloja. Kaivaminen oli lopetettu välittömästi eikä paikalla sen jälkeen ole maata liikuteltu. Isosaarella on havaittavissa matalahkoja kuoppia ja paikoin kiveystä. Esinelöytöjä ei ole; sen sijaan kallonpalanen ja hiiltä, jotka insinööri Eino Jokinen vuonna 1930 toimitti Kansallismuseoon "kalmistolöytöilmoituksensa" yhteydessä. ²⁾

Ruottisenharjussa asuva Kalle Toskalainen (os. Ruottisenharju, Pudasjärvi) kertoi Isosaaresta seuraavanlaisen tarinan, jota hän väitti todeksi. Toskalainen oli vuosisadan alussa ol-

1) Ks. Anja Sarvaan kertomusta top.arkistossa.

2) Ks. verif.

lessaan pikkupoika ollut muutamien tyttöjen kanssa paimenessa Isosaarella. Yht'äkkiä oli eräs tytöistä kirkaissut ja sanonut, että heitä katselee maasta iso silmä. Tällöin ei kalmistosta vielä tiedetty mitään ja myöhemmin vuonna 1923 kuulutuaan Isosaaren kalloista ja luista oli Kalle Toskalainen yhdistänyt heti siihen lapsuudessa kokemansa tapauksen.

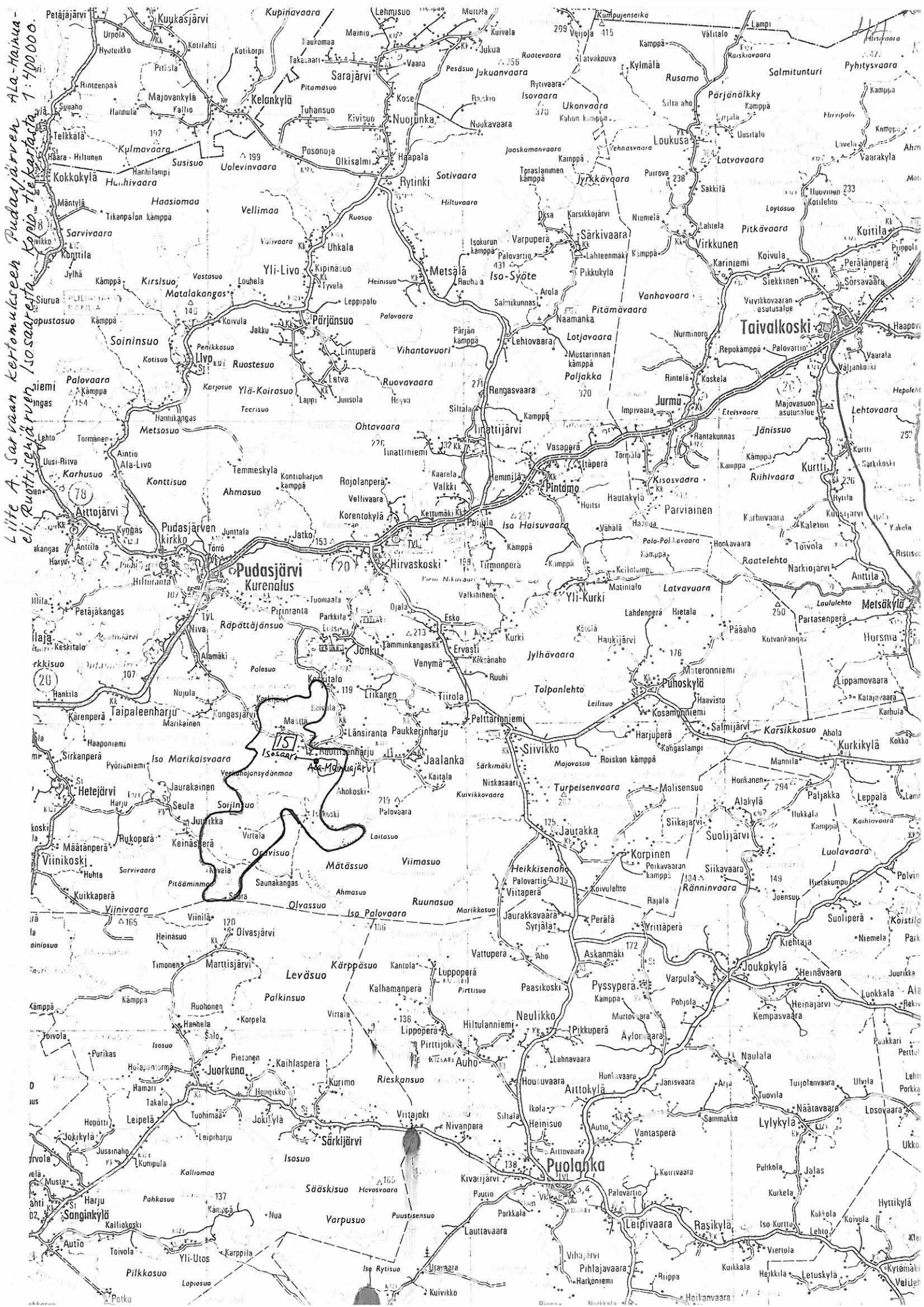
Helsinki 11.1.1970

Anja Sarvas

Anja Sarvas

FK

Liite: kopio maantiekartasta 1:400000.

Liite A. Sarvaan kertonutukseen Pudasjärven Ala-Hainua eli Ruottisjärven Ilosaaresta Kopio tiekartasta 1:400000.